

Ügyiratszám: NAIH/2015/4748/2/Z.
Melléklet: 1 db

Kiss Annamari
részére

[kmt+request-5260-4122882e@kimittud.org]

Tisztelt Adatigénylő!

A 2015. július 23-án benyújtott közérdekű adatigénylésében a Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság (a továbbiakban: Hatóság) 2015. július 8-án kiadmányozott állásfoglalásának elektronikus megküldését kérte, mely a vs.hu által betervezett adatigénylések kezelésével összefüggésben született.

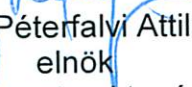
Adatigénylésére válaszolva, csatoltan megküldöm Önnek a megjelölt tárgyban keletkezett, NAIH/2015/2613/3/V. ügyiratszámú állásfoglalás másolatát további szíves felhasználásra.

A személyes adatok védelmét és a közérdekű adatok nyilvánosságát érintő ügyben forduljon a Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatósághoz továbbra is bizalommal.

Budapest, 2015. július „ 27. „

Üdvözlettel:

Dr. Péterfalvi Attila
elnök
c. egyetemi tanár

VS.hu

Tiszteit Uram!

Ön a Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatósághoz (a továbbiakban: Hatóság) érkezett levelében azt kéri, hogy a Miniszterelnökség megtagadja az adatgyűjtésnek a tevékenységét, amely a Miniszterelnökség, valamint az EuroAtlantic Solutions Kft. és a Prime Policy Group között kötött megbízási szerződés ideje alatt készített írásos beszámoló, elemzések megismerésére irányult. A Miniszterelnökség a JHAT-PDF/230/2014 iktatószámú választásban az adatgyűjtés teljesítés megtagadásának indokaként arra hivatkozott, hogy azok egyrészt további döntéseket megalapozó adatokat, másrészt az információszabadság jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény (a továbbiakban: Infotv.) 3. § 2. és 3. pontja szerinti személyes, illetve különleges adatokat tartalmaznak. Ön továbbá az Infotv. 30. § (3) bekezdésére hivatkozva tájékoztatta a bejelentőt arról, hogy az iratokban szereplő egyes hármas személyes hozzájárulása nélkül nem kívánják nyilvánosságra hozni a dokumentumok tartalmát.

Az Úgyben a Hatóság az Infotv. 38. § (3) bekezdés a) pontja alapján vizsgálatot indított, amelynek keretében a Hatóság 2015. április 9-én kapta meg a Miniszterelnökség választásával, amelyben a Miniszterelnökség választ adott a NAIH-2766-3/2014/V. számú, 2014. december 17-én kelt megkeresésre.

A megkeresésre adott választásban a Miniszterelnökség arra hivatkozott a megtagadás jogszabadságának alátámasztásaként, hogy az EuroAtlantic Solutions Kft. és a Prime Policy Group, valamint a Miniszterelnökség közötti közbeszerzési eljárás alapján került sor a szerződés kötésére, amelynek alapvető célja az Egyesült Államokkal kapcsolatosan a magyar politikai és gazdasági érdekvédelmi, érdekvédelmi és tanácsadás.

A szerződés a magyar hosszú távú gazdasági, politikai érdekvédelmi és kommunikációs stratégiát, Magyarország szempontjából kimenetelre, valamint fontos véleményformálók beazonosítását, tervezett programok helyszínét, a jelentővők körét, válságkommunikációs stratégiát, a kongresszusban témagördi háttér képzésének megjelölését eredményezte.

A Miniszterelnökség álláspontja szerinti a fentiek alapján egyértelműen megállapítható, hogy a dokumentumok politikai véleményre utaló különleges személyes adatokat tartalmaznak, amelyek nem minősülhetnek közérdekű adatnak, illetve nincs olyan törvényi rendelkezés sem, amely azok nyilvánosságát elrendelné. A dokumentumok anonimizálása pedig azért nem lehetséges, mert egyéb jellemző adatokból is következtetni lehetne az egyes érintettek, amelyek nyilvánosság a „nemzetközi kapcsolataikra is kihatással lennének megállíthatóknak”.

A megkeresésre adott válaszban a megtagadás jogszerűségének alátámasztásaként a Miniszterelnökség arra is hivatkozott, hogy „a stratégiai döntések megalapozását szolgáló dokumentumok specifikuma abból is adódik, hogy az ezen alapuló, Magyarország külkapcsolatait is meghatározó döntéseket befolyásoló tényezők a nemzetközi politikai és gazdasági helyzet változásainak függvényében hozzák előtérbe azokat a problémákat, amelyekre vonatkozóan döntést kell hozni, azaz a szerződés alapján létrejött dokumentumokból előre nem tervezhető időpontban és viszonylag hosszabb idő elteltét követően keletkezhetnek kormányzati döntések”.

Az ügyben a Hatóság állásfoglalása – a rendelkezésre álló adatok alapján – a következő:

1. Magyarország Alaptörvényének VI. cikk (2) bekezdése kimondja, hogy mindenkinek joga van a közérdekű adatok megismeréséhez és terjesztéséhez. Az információszabadság elsődleges rendeltetése az állam átláthatóságának biztosítása. Az Alkotmánybíróság a 32/1992. (V. 29.) AB határozata értelmében ezen alapjog „lehetővé teszi a választott népképviselői testületek, a végrehajtó hatalom, a közigazgatás jogszerűségének és hatékonyságának ellenőrzését, serkenti azok demokratikus működését”. A közhatalmi döntéshozatalra gyakorolt ellenőrzés ugyanis csak akkor lehet sikeres és hatékony, amennyiben az állampolgárok megismerhetik a szükséges információkat.

A közérdekű adatok megismeréséhez és terjesztéséhez való jog másrészt gyakran előkérdése és kiindulópontja egy másik alapjog, a szabad véleménynyilvánításhoz való jog gyakorlásának (34/1994. (VI. 24.) AB határozat). A közéletben való részvétel, vagyis a közügyekkel, az állami és önkormányzati szervek működésével, illetve hatékonyságával kapcsolatos vélemény kialakítása és kinyilvánítása ugyanis elképzelhetetlen lenne akkor, ha az érintett szervek ellátolhatnák, vagy a saját belátásuk szerint tehetnék hozzáférhetővé a közérdekű adatokat. „A nyílt, átlátható és ellenőrizhető közhatalmi tevékenység, általában az állami szervek és a végrehajtó hatalom nyilvánosság előtti működése a demokrácia egyik alapköve, a jogállami államberendezkedés garanciája.”

Az Alkotmánybíróság a 21/2013. (VII. 19.) AB határozatában – a Nemzeti hitvallásban foglaltakat figyelembe véve – továbbá leszögezte, hogy az átláthatóság és a közélet tisztaságának elve „nem csak a közpénzek és a nemzeti vagyona vonatkozó, hanem általában véve a közfeladatok ellátásával összefüggő adatok kezelése szempontjából is irányadó.”

A közfeladatot ellátó szervek átláthatóságának egyik pillére az Infotv. biztosított közérdekű adatigénylés intézménye.

Az Infotv. 3. § 5. pontja értelmében közérdekű adat „az állami vagy helyi önkormányzati feladatot, valamint jogszabályban meghatározott egyéb közfeladatot ellátó szerv vagy személy kezelésében lévő és tevékenységére vonatkozó vagy közfeladatának ellátásával összefüggésben keletkezett, a személyes adat fogalma alá nem eső, bármilyen módon vagy formában rögzített információ vagy ismeret, függetlenül kezelésének módjától, önálló vagy gyűjteményes jellegétől, így különösen a hatáskörre, illetékességre, szervezeti felépítésre, szakmai tevékenységre, annak eredményességére is kiterjedő értékelésére, a birtokolt adatfajtákra és a működést szabályozó jogszabályokra, valamint a megkötött szerződésekre vonatkozó adat”.

Az Infotv. 3. § 6. pontja határozza meg az közérdekű nyilvános adatok fogalmát. Eszerint ezen információk a közérdekű adat fogalma alá nem tartozó minden olyan adat, amelynek nyilvánosságra hozatalát, megismerhetőségét vagy hozzáférhetővé tételét törvény közérdekű elrendeli. Az Infotv. 26. § (2) bekezdése ezt a meghatározást egészíti ki azzal, hogy közérdekű nyilvános adatnak minősíti „a közfeladatot ellátó szerv feladat- és hatáskörében eljáró személy neve, feladatára, munkájára, vezetői megbízása, a

Az EuroAtlantic Solutions Kft. és a Prime Policy Group által, közpénzből fizetett tanulmányok a Miniszterelnökség álláspontja szerint olyan „hosszú távú gazdasági, politikai érdekképviseleti és kommunikációs stratégiát, a Magyarország szempontjából kiemelten fontos véleményformálók beazonosítását, tervezett programok helyszínét, a jelentésvők körét, válságkommunikációs stratégiát, a Kongresszusban támogatói háttér képzésének megalapozását” eredményeztek.

Az adatigényléssel érintett iratok „munkadokumentum” státuszával kapcsolatban a Hatóság felhívta a Miniszterelnökség figyelmét arra, hogy jelen esetben nem feltétlenül klasszikus értelemben vett munkaanyagokról van szó (tervezetekről, vázlatokról, levélváltásokról), hiszen nem a kormányülésre készült előterjesztések elfogadás előtti megismerését kérte az adatigénylő, hanem azokról a teljes tanulmányokról, amelyeket egészében akár egy külső szervtől átvesznek, használnak saját döntéseik meghozatalához. Ilyen értelemben a tanulmányokról folyó közítségviselői vita dokumentumai lehetnek döntés-előkészítő adatokat tartalmazó dokumentumok, nem maguk a megrendelt tanulmányok.

Nem kizárt, hogy a megismerni kívánt dokumentumok tartalmazhatnak olyan információt, amelynek titkosítása alkotmányosan nem kifogásolható. Jogrendszerünk ma több lehetőséget biztosít arra, hogy az iratokba foglalt közérdekű adatok egy része a stabil kormányzás érdekében ne legyen azonnal megismerhető. Az egyes dokumentumok vonatkozásában azonban nem az irat, hanem az adatev érvényesül. Ez azt jelenti, hogy nem maga a dokumentum minősül döntést előkészítőnek, hanem az abban szereplő adatok, tehát a dokumentum egésze nem zárható el a nyilvánosság elől csak azért, mert tartalmaz olyan adatokat, amelyek nyilvánossága korlátozott.¹ Ez magából az Alaptörvényből és az Infotv. fogalomhasználatából is egyértelműen következik. Amennyiben az adatigényléssel érintett dokumentumok a nyilvánosság számára meg nem ismerhető adatokat tartalmaznak, azokat az Infotv. 30. § (1) bekezdése alapján felismerhetetlenné kell tenni.

Egy-egy dokumentumon belül számos különböző adatfajta előfordulhat. A nyilvánosság alóli kivételt általában a dokumentum azon része jelentheti, amely az Infotv. 27. § szerinti adatok körébe tartozik. A közérdekű adatok megismerésére irányuló kérelmet továbbá olyan információk esetében tagadhatja meg jogszerűen az adatkezelő, amely törvény szerint nem nyilvános, így például okéért a minősített adatok, valamint a döntés-előkészítéssel kapcsolatos adatok tekintetében.

Az adatev alapján – még ha a dokumentumok tartalmaznak is döntés megalapozásául szolgáló adatokat – az adatigényléssel érintett dokumentumokkal kapcsolatban azok címe, készítőinek neve, oldalszáma, készítésének dátuma, tartalomjegyzéke mindenképpen nyilvános adatoknak minősülnek.

A Miniszterelnökség továbbá arra hivatkozott, hogy különleges személyes adatokat, politikai véleményre utaló adatokat is tartalmaznak a dokumentumok, és a különleges adatokat nem lehet felismerhetetlenné tenni a dokumentumokban, mert még úgy is következtetéseket lehet levonni az érintettre, valamint a különleges adatok felismerhetetlenné tétele olyan aránytalan nehézséggel járna, amely nem elvárható a Miniszterelnökségtől.

A Miniszterelnökség álláspontja szerint továbbá azon személyek neve, akik Magyarország Kormányával folytatott tárgyalásokon részt vesznek, nem minősülnek az Infotv. 3. § 6. pontja szerinti közérdekből nyilvános személyes adatoknak, mert azok nyilvánosságát törvény nem rendeli el.

A Hatóság álláspontja szerint Magyarország Kormánya még a háttéralkalmazókon is a végrehajtó hatalom fejként, Magyarország érdekeit képviselve jár el, így a Kormány képviselői, akik a magyar álláspontot képviselik – e minőségükben – közfeladatot ellátó személyeknek minősülnek, akiknek ezen feladataikkal

¹ <http://naih.hu/files/infoszab-nfm-szakvelemenyek-elemzesek-NAIH-4442-2-2012-V.pdf>

összefüggő személyes adataik nyilvánosságát maga az Infotv. 26. § (2) bekezdése rendeli el, így megvalósul a törvény által elrendelt nyilvánosság. Mindazon személyek neve, akik valamely állam, állami szerv képviselőjében vesznek részt a Kormánnyal folytatott tárgyaláson, azok neve szintén az Infotv. 26. § (2) bekezdése alapján közérdekből nyilvános személyes adatnak minősül, így azokat szintén bárki megismerheti.

A különleges személyes adatok Infotv. 30. § (1) bekezdése alapján való felismerhetetlenné tétele esetében a közfeladatot ellátó szerv nem hivatkozhat csupán kényelmi okokra a megtagadás során, hiszen az Infotv. 30. § (2) bekezdése kizárólag a technikai hiányosságok miatti aránytalan nehézség esetében engedi az adatigénylés megtagadását. Egy minisztérium esetében azonban nehezen elfogadható azon álláspont, hogy nem rendelkezik kellő erőforrással az Alaptörvényből eredő kötelezettségének, az adatigénylés teljesítésére, mert túl nagy terjedelmű az adatigényléssel érintett dokumentum.

A Hatóság álláspontja szerint tehát a Miniszterelnökség nem tagadhatta volna meg a dokumentumok megismerését csak azért, mert tartalmaz olyan adatokat, amelyek döntés-előkészítő minőségük miatt nem nyilvánosak, illetve aránytalan nehézséget jelentene számára a különleges adatok felismerhetetlenné tétele. A Miniszterelnökség által hivatkozott Fővárosi Ítéltábla Pf.22200/2011/3. számú ügyben keletkezett határozatát – álláspontom szerint – felülírja az Alkotmánybíróság azon következetes gyakorlata, amely azt hangsúlyozza, hogy a főszabály a nyilvánosság, és az információszabadság korlátozása csak szűk keretek között fogadható el [Infotv. 30. § (5) bekezdés]. Így az Infotv. 30. § (2) bekezdése szerinti aránytalan nehézségre hivatkozva nem tagadhatta volna meg a Miniszterelnökség az adatigénylést. A Miniszterelnökség következetesen megsértette az Ön közérdekű adatok megismeréséhez és terjesztéséhez fűződő jogát.

Tekintettel arra, hogy a Hatóság a vizsgálati során azt tapasztalja, hogy a Miniszterelnökség elzárkózik az adatigénylések teljesítésétől, az Infotv. 31. § (1) és (3) bekezdések alapján az adatigénylés teljesítésének kikényszerítése érdekében jelen értesítés kézhezvételét követő 30 napon belül a Fővárosi Törvényszékhez fordulhat.

Budapest, 2015. július 8.

Üdvözlettel:

